

Edward Muszalski, Wanda Strzałkowska-Korycka

Wspomnienia pośmiertne

Palestra 27/11(311), 66-68

1983

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

WSPOMNIENIA POŚMIERTNE

1.

Adw. Jan Sebastian Sędek

Dnia 2 listopada 1982 r. zmarł Jan Sebastian Sędek, adwokat, niepośledniej miary człowiek i działacz społeczny. Urodzony 23.VI.1907 r. we wsi Czarnowie pod Kielcami jako syn kierownika szkoły powszechnej, ledwo zaczął uczęszczać do miejscowej szkoły ludowej we wsi Czarnej pod Kielcami, gdy wybuchła pierwsza wojna światowa, i rodzice musieli z całą rodziną zmieniać często miejsce pobytu, by uniknąć skutków operacji wojennych. Dopiero od jesieni 1916 r. młody Sędek zaczął się uczyć systematycznie w szkole w Czarnowie, zresztą już według programu polskiego. Następnie kontynuował naukę w gimnazjum państwowym im. Mikołaja Reja w Kielcach, w którym otrzymał w 1927 r. świadectwo dojrzałości. W tymże roku zaczął studiować prawo na Uniwersytecie Warszawskim. Jeszcze przed zdaniem egzaminu z prawa kościelnego, został powołany do wojska. Jako strzelec z cenzusem pełnił od 1.X.1931 r. służbę w Batalionie Podchorążych Rezerwy Piechoty nr 2 w Biedrusku pod Poznaniem, skąd wrócił jako oficer rezerwy. Był prezesem Koła Prawników studentów Uniwersytetu Warszawskiego od 19.XII.1932 r. do kwietnia 1934 r.

Po uzyskaniu stopnia magistra w 1934 r. został (według ówczesnych przepisów) w 1935 r. aplikantem adwokackim (5-letnia aplikacja) u adwokata Jana Pieńczykowskiego w Warszawie. Aplikację miał ukończyć w 1940 r., ale do tego nie doszło, gdyż w 1939 r. został zmobilizowany do wojska w randze porucznika w 4 p.p. W czasie kampanii wrześniowej awansował do stopnia kapitana. Był trzykrotnie ranny w walkach swej jednostki o przyczółek mostowy nad rzeką Wartą i Widawką pod Strońskiem (blisko Łodzi).

Po kampanii wrześniowej wrócił do domu i zaczął pracować w kancelarii adwokackiej swego patrona Jana Pieńczykowskiego pod jego nieobecność, mając za patronów początkowo adwokata Lucjana Łopuszyńskiego (aresztowanego przez Niemców i zmarłego w Oświęcimiu) a następnie adwokata Jerzego Bierońskiego i bezpośrednio przed egzaminem — adwokata Tadeusza Kieliszczyka.

W okresie okupacji hitlerowskiej przystąpił do ruchu oporu (do ZWZ od 20.III.1940 r.), działając pod pseudonimem „Sokołowski” w grupie majora Włodarczyka w Kielcach. Od 1942 r. był w szeregach AK aż do kwietnia 1944 r. Był aresztowany przez gestapo i trzymany na Pawiaku od 20 lutego 1941 r. do kwietnia 1941 r.

Jan Sędek zdawał egzamin i składał ślubowanie wobec dziekana Tajnej Rady Adwokackiej w Warszawie Bohdana Suligowskiego i kierownika kształcenia Witolda Bayera, a dopiero potem przed oficjalnym dziekanem okupacyjnym adw. Grubrem. Wpisany został następnie na listę adwokatów w Warszawie.

W okresie „błędów i wypaczeń” był aresztowany 8 października 1945 r. i ukarany więzieniem na 4 lata z art. 90 k.k. W.P. za gromadzenie wiadomości stanowiących tajemnicę państwową i wojskową i przekazywanie ich w pierwszej połowie 1945 r. przedstawicielom wywiadu „Organizacji Polskich Sił Zbrojnych”. Karę odcierpiał w całości, ale potem Rada Państwa decyzją z 17 sierpnia 1956 r. zarządziła zatarcie skazania. Dzięki temu J. Sędek uzyskał ponownie wpis na listę adwokatów w Warszawie. Przebieg więc pracy zawodowej był przerywany i przedstawiał się następująco: od 1.VIII.1937 r. do 19.VIII.1937 r. był kierownikiem kancelarii biura Prawnego Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, odbywając jednocześnie aplikację adwokacką

(wtedy oraz w okresie aplikacji hitlerowskiej), później został wpisany na listę adwokatów w dniu 17.IV.1944 r., następnie po odbyciu kary wykonywał pracę w charakterze radcy prawnego kolejno: w Wytwórni Silników Elektrycznych „Moko-Motor” w Warszawie, Spółdzielni Pracy „Tęcza” oraz i w innych zakładach pracy, a po rozdzieleniu pracy radców prawnych i pracy adwokata w zespole — w Zespółach Adwokackich Nr 26 i Nr 6 w Warszawie.

Całe życie Jana Sędka było trudne. Niechętnie odchodził z adwokatury, przeniesiony na emeryturę 25.I.1978 r. Poza pracą zawodową był czynnym działaczem społecznym w Polskim Komitecie Pomocy Społecznej oraz jako członek Koła i plenum rady mieszkańców nr 17 w dzielnicy swego zamieszkania Praga-Południe (Saska Kępa). Był czynnym członkiem Związku Bojowników o Wolność i Demokrację, członkiem Obwodowego Komitetu Frontu Jedności Narodu i innych organizacji społecznych, a od 1975 r. członkiem Oddziału Warszawskiego Redakcji Słownika Biograficznego Adwokatów Polskich, przyczyniając się ze swej strony w gromadzeniu materiałów do biogramów zamieszczanych potem w Słowniku.

W czasie wojny Jan Sędek został odznaczony przez dowódcę „Armii Łódź” gen. Rommła w dniu 6.IX.1939 r. Krzyżem Virtuti Militari V kl. W roku 1969 został odznaczony Złotym Krzyżem Zasługi oraz odznakami honorowymi PKPS, Miasta Warszawy (1963 r.) i innymi odznaczeniami.

Mimo trudności życiowych pozostał zawsze pogodny i uczynny, takim też zachowany zostanie w pamięci tych, których bronił i którym okazał wiele dobrego ze swej wiedzy i doświadczenia.

Edward Muszalski

2.

Adw. Jerzy Edigey-Korycki

Urodził się 12 sierpnia 1912 r. w Klukowie koło Małkini. Gimnazjum im. M. Reya w Warszawie ukończył w 1930 r. Następnie studiował na Wydziale Prawa Uniwersytetu Warszawskiego, uzyskując w 1936 r. dyplom i tytuł magistra prawa. Początkowo skierował swoje kroki życiowe do adwokatury. Rozpoczął aplikację adwokacką mając za patronów adwokatów Jerzego Korneckiego i Jana Jodzewicza. Po ukończeniu aplikacji wpisany został na listę adwokatów w Izbie warszawskiej w dniu 29 grudnia 1949 r.

Wrażliwy z racji swojej profesji na dobro i zło i uczulony na krzywdę ludzką, dał ujście swojej pasji dociekania prawdy i stawania w jej obronie najpierw w dziennikarstwie, a później w literaturze. Został pisarzem.

Pisał pod nazwiskiem „Jerzy Edigey”. Jego rodzina pochodzi z polskich Tatarów, a nazwa rodu, z którego się wywodzi, brzmiała niegdyś „Edygej”. Na przełomie XIV i XV w. praszczur Edygej przewodził tatarskiej Złotej Ordzie, a nawet pod Worskłą rozbił w 1399 r. wojska litewskie. Rodzony brat owego Edygeja, tego tatarskiego feudała słynącego ze srogości, w obawie o własną głowę, uciekł z Ordy, i osiadł na Litwie. Po zawarciu Unii lubelskiej Edygejowie otrzymali nazwisko „Korycki”. Rodzina szybko spolszczyła się jak wiele innych rodów pochodzenia tatarskiego.

W Polsce ukazało się ponad 40 książek Jerzego Koryckiego-Edigeya, za granicą zaś — w 17 językach — przeszło 50 tytułów, m.in. w Czechosłowacji, Związku Ra-

dzieckim, Italii, Szwecji, Niemczech, Japonii i Jugosławii. Wypada tu nadmienić, że w Japonii powieść Edigeya wydana została jako pierwsza powieść sensacyjna polskiego autora przetłumaczona na język japoński.

Jerzy Edigey był dwukrotnie laureatem konkursu na najlepszą powieść kryminalną, rozpisany w swoim czasie przez Komendę Główną MO.

Jego zainteresowania historią, zwłaszcza starożytną, oraz podziw dla kultury dawnego świata sprawiły, że pragnął je przybliżyć młodemu pokoleniu. Wyraził to w swoich książkach dla młodzieży, w których sensacyjna akcja toczy się m.in. w Babilonie, Asyrii i Egipcie.

Jego hobby był również sport. Napierw jako zawodnik, potem jako trener, a w końcu jako działacz i sędzia Polskiego Związku Towarzystw Wioślarskich. Z tak charakterystyczną dla niego inicjatywą i energią przyczynił się w niemalym stopniu do rozwoju tej dyscypliny w Polsce.

Zmarł w pełni sił twórczych, mając do zrealizowania jeszcze wiele planów pisarskich i życiowych. Zginął tragicznie w dniu 24 sierpnia 1983 r. w wypadku samochodowym.

Wanda Strzałkowska-Korycka

RECENZJE

1.

Bogdan Bładowski: *Przesłanki dopuszczalności rewizji cywilnej*, Wydawnictwo Prawnicze, Warszawa 1982, s. 141.

1. Doktryna i praktyka postępowania cywilnego wzbogaciły się — wkrótce po opublikowaniu pracy K. Piaseckiego pt. „Wyrok pierwszej instancji w procesie cywilnym”¹ — o pracę na temat możliwości zaskarżenia rewizją orzeczeń w sprawach cywilnych. Charakter zaś recenzowanej monografii pozwala nie tylko na uzyskanie cennych informacji w kwestiach praktycznych, tak bardzo interesujących m.in. adwokatów, ale również na pogłębienie wiadomości natury teoretycznej, które poszerzone zostały o odesłania do literatury obcej i do orzecznictwa Sądu Najwyższego. Aczkolwiek nie jest to pierwsza praca na temat rewizji cywilnej,² to jednak jej główny walor wyraża się w ogólnym spojrzeniu na całość problematyki związanej z dopuszczalnością tej rewizji.

B. Bładowski we wstępie omawianej pracy stwierdza, że przez przesłanki dopuszczalności rewizji cywilnej rozumie „przewidziane przepisami kodeksu postępowania cywilnego okoliczności, od których łącznego istnienia uzależniona jest skuteczność wniesienia rewizji, polegająca na przeprowadzeniu postępowania rewizyjnego w celu jej merytorycznego rozpoznania”. Natomiast samą rewizję cywilną traktuje jako czynność procesową strony, której dopuszczalność warunkuje zdol-

¹ Wydawnictwo Prawnicze, Warszawa 1981, s. 214.

² Por. np. W. Siedlecki: *Podstawy rewizji cywilnej*, Warszawa 1959; B. Dobrzański: *Rewizja w postępowaniu cywilnym — Główne zasady postępowania a błędy praktyki*, NP 1954, nr 9; S. Hanausek: *System zaskarżenia orzeczeń sądowych w nowym polskim postępowaniu cywilnym*, SC 1967, t. IX; E. Milcarek: *Wnioski rewizji cywilnej*, Warszawa 1973.